

DEBROCK, Walter (Oostende 13 februari 1911 – Sint-Pieters-Jette 17 juli 1996).

Volgde middelbaar onderwijs aan het Koninklijk Atheneum van Oostende en studeerde klassieke filologie aan de Gentse Rijksuniversiteit waar hij voorzitter was van het studentengenootschap 't Zal wel gaan. Na het behalen van zijn doctoraat werd Debrock in 1934 aangesteld als leraar. Van 1945 tot 1961 was hij studieprefect aan het Koninklijk Atheneum te Ronse. Daarna volgden functies als adjunct-kabinetschef op het ministerie van nationale opvoeding (1964-1969), directeur-generaal van het middelbaar en normaalschoolonderwijs (1964-1969), administrateur-generaal op het ministerie van de Nederlandse cultuur (1969-1976) en voorzitter van de Vrije Universiteit Brussel (1972-1980) waar hij vanaf 1971 ook buitengewoon docent was. Drie aspecten kenmerkten Debrocks militantisme: Vlaamsgezindheid, vrijzinnigheid en socialisme. Aan de universiteit werd hij lid van de Socialistische Jonge Wacht (SJW). Als Vlaams krijgsgevan-

gene-reservist tijdens de Tweede Wereldoorlog werd hij reeds in augustus 1940 vrijgelaten. Debrock trad in het verzet en werd instructeur van het Onafhankelijkheidsfront voor Limburg en Oost-Vlaanderen. In mei 1943 werd hij gearresteerd. Debrock overleefde de concentratiekampen en werd na de oorlog docent aan de kaderscholen van de socialistische partij en vakbond en voorzitter van de federatie Oudenaarde-Ronse van de Belgische Socialistische Partij (BSP). Hij is echter nooit mandataris geweest voor de (B)SP.

Debrocks flamingantisme blijkt uit de vele artikels (onder meer in *Vooruit*) waarin hij de Vlaamse en sociale ontvoogdingsstrijd aan elkaar koppelde. In zijn historische studies ging hij daarbij zelfs terug tot de Heel-Nederlanders van de Eerste Internationale. Hij beschouwde de V.B. in de periode na de Eerste Wereldoorlog als links en pacifistisch (**pacifisme**). Dat zij in de jaren 1930 de weg van een eng nationalisme koos, was volgens hem te wijten aan de Vlaamsonwillige houding van de Belgische staat. Vooral inzake het onderwijs stelde Debrock zich flamingantisch op. Als adjunct-kabinetschef van de 'Vlaamshatende' onderwijsminister Victor Larock pleitte hij in de jaren 1960 voor de vernederlandsing van de Leuvense en Brusselse universiteiten.

De combinatie van Debrocks socialisme, zijn vrijzinnigheid en zijn Vlaamsgezindheid komt nog het best tot uiting in zijn lidmaatschap van het **August Vermeylefonds** (waar hij in het hoofdbestuur zette). Daarnaast was hij nog lid van het **Nationaal Komitee 5 November**, het **Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen** en de **Kultuurraad voor Vlaanderen** (waarvan hij vanaf 1969 beheerder en vanaf 1970 ondervoorzitter was). In 1964-1965 maakte hij deel uit van een studiegroep die door de Kultuurraad werd uitgenodigd om een memorandum te schrijven over de **culturele autonomie**, waarin gepleit werd voor het afsluiten van een cultuurpact met het doel de bestaande argwaan van levensbeschouwelijke en politieke minderheidsgroepen tegenover de culturele autonomie weg te nemen (juni 1965).

WERKEN: Artikelen in *Vooruit*; – *Levende socialistische leer*, 1971; – met L. Craeybeckx, L. de Coninck (e.a.), *Vrijzinnigheid in de Vlaamse Beweging. Vrijzinnigen over de Vlaamse Beweging* 1968; – met W. Steenhaut, *Massificatie en cultuurverval: bibliografie* (Hendrik de Man: persoon en ideeën, 1976); – 'Desiré Bouchery' in *Twintig Eeuwen Vlaanderen*, XIV, 1976, p. 267-270; – 'De Heel-Nederlanders van de Eerste Internationale', in *Ons Erfdeel*, nr. 1 (1979), p. 31-46; – *Pamflet over een verborgen verleden: Links en de Vlaamse Beweging 1780-1914*, 1984; – 'Socialisten en de Vlaamse Beweging', in *Socialistische Standpunten* (1984), p. 19-25.

LITERATUUR: 'Walter Debrock. De militant achter de schermen', in *Doorbraak* 80 (maart 1985); – 'Gewezen VUB-voorzitter Walter Debrock gestorven', in *De Morgen* (20 juli 1996).

LUC PEIREN